

mifter ſin ſidſte Glands i Folkets Dine, og at den mere og mere vil vække Had. Seg betragter Kongedømmet ſom en Inſtitution, der i ſin Tid i Historien har gjort ſin Nytte, men ſom mere og mere bliver en overlevet Inſtitution, og jeg kan derfor ikke ønske, at der ſkal gøres noget Særligt for at opretholde det, men paa den anden Side ønsker jeg heller ikke at kæmpe for, at den forsvinder, ved at vække Had imod den. Seg ønsker kun, at den ſkal forsvinde ſaaledes, at den ſelv anerkjender, at den ikke længer er i Stand til at udfylde Tidens Krav, ſaaledes at alſåa dens Uſtaffelse foregaa i Henhold til Grundlovens egne Beſtemmelſer i § 95. Det er derfor, jeg kan ønske at være med til at udtale — thi det er det, ſom er Forſlagets Kjærne — at intet nok ſaa uſandſynligt Middel ſkal lades uforſøgt, inden vi komme ud i de ubekjendte Tilſtande. Det er ganſke viſt, at det ikke er let at komme derover for Miniſteriet, det vil koſte en overordenlig Overvindelse fra Miniſterens Side, og jeg kan forſtaa, hvad der er blevet ſagt fra dets Venner, at Miniſteriet vilde blive overdænget med Haan, man vilde høre fra den modſatte Side over, at de have maattet vige; men paa den anden Side vil jeg udtale, at ere Miniſtrene virkelig fædrelandſtjærlige Mænd, maa de ſætte ſig ud over det. Der er en politiſk Regel der lyder paa Latin „ſpernere ſe ſperni“ o: Foragt at blive foragtet! Der er mange Tilfælde i det politiſke Liv, hvor Fædrelandsvennen maa gøre Noget, ved hvilket han ſelv føler: Seg udsætter mig for Foragt, endog fra mine nærmefte Meningsfæller, naar jeg gør det; men jeg gjør det alligevel, fordi jeg elſker Fædrelandet over Alt. Men ſelv om Miniſteriet var ude over dette, ſaa er der Landsþthinget; det ſkulde ud over den midlertidige Lov, ſom det nu har forkaſtet; der maatte en ny midlertidig Lov til for virkelig at faae Tid og Ro til at forhandle om Finantsloven. Om Landsþthinget gjælder derfor det Samme, men det gjælder juld ſaa meget om Folkethinget. Ogſaa Folkethinget ſkulde gjøre ſit Offer. Men netop fordi dette Offer ſkulde ydes ſamtidig fra tre forſtjellige Sider, fra de tre Lovgivningsſfaktor, vilde det blive et virkelig Offer paa Fædrelandets Alter. Og dette Offer er det endnu Tid at gjøre. Da vilde ſom ſagt, det er jeg overbevist om, Statsmaſtineriet atter komme i Gang, og det i en ſaa god Gænge, at det ikke var godt at ſige, hvor naar det atter vilde ſtandſe. Man indvender, at det ikke er muligt at danne et nyt Miniſterium. Seg vil tværtimod paasta, at i dette Dieblit er det lettere end nogenſinde at danne et Miniſterium; et Dieblit ſom

dette egner ſig beſt dertil; i rolige Tider, hvor Alt gaar ſin jævne Gang, da er det tidt vanſkeligt ſaaledes at faae Offerberedvillighed nok til, at det lader ſig gjøre; men det vil nu ingenlunde være vanſkeligt at finde ikke blot ſex Mænd, men jeg vil ſige maatte hundrede Perſoner til at løſe den forſte Del af den Opgave, der kom til at foreſtaa. Der er blevet ſagt, at der ikke er noget Program, at de, ſom ſtulle danne et Miniſterium, ikke have noget Program. Ja, jeg ſkal ganſke viſt indrømme, at der findes maatte ikke noget enkelt Parti eller nogen ſtorre Gruppe, ſom har et ſaa beſtemt udprøget Program, at man kan ſige: Derpaa kan dannes et Miniſterium i almindelig Forſtand. Men vi befinde os jo her i et ualmindeligt Tilfælde, og det, det gjælder om forſt og fremmeſt, er at faae et Miniſterium, ſom anerkjender den Grundtanke, at en Regjering ikke kan vedblive at regjere, naar den ikke har Mod til at ſtulle Kabinetsſpørgſmaal. Om end en Regjering blev dannet af Perſoner, ſom ikke havde min fulde Tillid — og fra mit eget Parti kunde der meget let ſammensættes en Regjering, ſom jeg meget ſnart vilde komme i Oppoſition til i mange enkelte Spørgſmaal — hvad betyder ſaa det? Naar der en Gang kom et Spørgſmaal, ſom virkelig kunde kalde et konſtitutionelt Spørgſmaal, paa hvilket Regjeringen kunde ſætte ſin Tilværelſe ind, da er jeg overbevist om, at ikke alene jeg, men det overveiende Flertal i dette Thing vilde ſige: Naar vi ſtaa i Fare for enten at miſte et konſtitutionelt Miniſterium eller atter at komme ud i Tilſtande, hvor vi have et Miniſterium, der ikke har andet Program end at blive ſiddende, foretrække vi ubetinget det Forſte, og netop deri ligger en ſtor Magt for et nyt Miniſterium, hvorledes det end var ſammensat; naar det kun havde den Egneſkab at være konſtitutionelt, vilde det kunne udrette uendelig Meget, og med Henſyn til Programmet, hvorledes kan man da ſpørge om Program, naar der ligger en Række af Forſlag, ſom ganſke viſt ikke kunne gjenneføres i den Form, ſom de have, men ſom jeg dog er viſ paa, at en Regjering, der dannes paa dette Program, vilde have Autoritet og Myndighed til at faae Thingene til at ſamarbejde om, ſaa at der kunde komme frugtbart Lovarbejde ud deraf. Der er navnlig en Sag, der har været fremme i denne Samling, det er Forſvarſagen; jeg vil dertil nævne en anden Sag, og det er Arbejderſagen. Ligger der ikke indenfor diſſe to en ſaadan Uendelighed af Opgaver, at det var mærkeligt, om ikke en Regjering, ſom ſtullede ſig konſtitutionelt, var i Stand til at